

Mgr. Oldřich Krulík, Ph.D.

Úsporná opatření v policejních sborech ve Slovinsku a Lotyšsku¹

Anotace

Současná neutěšená ekonomická situace a snaha správců veřejných rozpočtů ušetřit na fungování bezpečnostních sborů se zdaleka netýká jen České republiky. Konkrétně ve Slovinsku je rok 2011 ve znamení rušení některých územních mezičlánků – regionálních ředitelství. Ještě dále postupují v Lotyšsku, tedy zemi, která si, narozdíl třeba od Řecka, může jen zdát o tom, že by někdo ze zahraničí sanoval její rozpočet. Zde jsme svědky snížení počtu policistů prakticky na polovinu, ale i jiných kuriosit z hlediska zlevňování výkonu policejních činností.

Klíčová slova

Policejní činnosti, územní mezičlánky, reforma, zlevňování, Slovinsko, Lotyšsko.

Annotation

The current dismal economic situation and the effort of administrators of public budgets to reduce the expenses related to the functioning of security forces is not the case only in the Czech Republic. Specifically, in 2011, Slovenia abolished some regional police headquarters. Even more complicated is the situation in Latvia, a country that – opposed to Greece – can only dream about that someone from abroad would bail its budget. Here we are witnessing not only a reduction in the number of police officers almost in half, but also other curiosities in terms of discounting the exercise of police activities.

Keywords

Police activities, regional units, reform activities, discounting, Slovenia, Latvia.

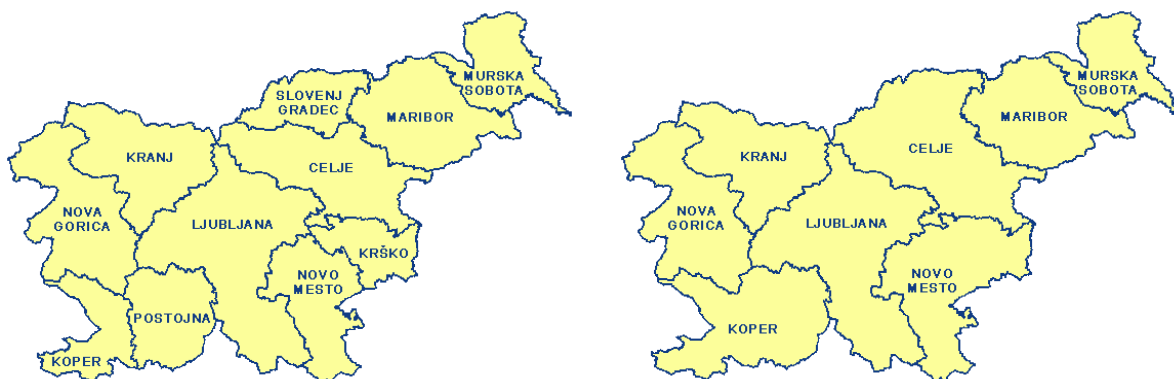
---

¹ Tento text vznikl v rámci projektu „Trendy, rizika a scénáře bezpečnostního vývoje ve světě, Evropě a České republice – dopady na bezpečnostní politiku a bezpečnostní systém České republiky“ s identifikačním kódem VG20102013009.

Slovinsko: Výchozí stav úvah

Od začátku 80. let XX. století až do poloviny roku 2011 existovalo ve Slovinsku 11 mezičlánků pro výkon policejní práce (*policijske uprave*, policejní správy). Ty víceméně korespondovaly s administrativním uspořádáním země (12 regionů, kdy policejní správa Ljubljana pokrývá i malý administrativní region Trbovlje – Zasavska a část regionu Novo Mesto – Dolenjska).

Mezi vytížeností jednotlivých správ přitom existovaly propastné rozdíly: Ljubljana řešila více než třetinu zjištěné trestné činnosti v zemi, na tři nejmenší, respektive nejméně lidnaté správy – Postojna, Krško a Slovenj Gradec – připadalo dohromady jen 9 %.²³

I to byl jeden z argumentů iniciátorů projektu Libra, který tři uvedené nejméně vytížené správy zrušil a jejich území připojil k některé správě sousední: někdejší správa Postojna byla připojena ke správě Koper; správa Krško ke správě Novo Mesto a správa Slovenj Gradec ke správě Celje.

Tabulka: vzájemný vztah „policejních“ a administrativních regionů před reformou:

Policejní region před reformou	počet systemizovaných policistů (tabulkové stavy)	průměrná zátěž zjištěnou kriminalitou (%)	obyvatelstvo policejního regionu (rok 2005)	rozloha regionu (km ²)
Celje	752	7	257 375	2 384
Koper	691	7	105 632	1 045
Kranj	596	7	199 085	2 136
Krško	433	3	69 899	911
Ljubljana	1 489	36	576 717	3 807
Maribor	1 172	19	319 235	2 168
Murska Sobota	614	5	122 453	1 335
Gorica	459	5	119 628	2 326
Novo Mesto	409	5	108 407	1 686
Postojna	335	2	51 173	1 465
Slovenj Gradec	289	4	73 754	1 022
celá země	7 239 (bez útvarů s celorepublikovou působností)	100	2 003 358	20 285

² Kolenc, T., Slovenska policija, General Police Directorate, Ljubljana 2003, ISBN 961-6043-43-9.

Maver, D., Organisierte Kriminalität: eine Weltperspektive und die Sicht Sloweniens; in: Organisierte Kriminalität in Europa (Edelbacher, M., ed.), Linde Verlag, Wien 1998, s. 245nn.

Petrovec, D., Transition: Weak State: Slow Reanimation of Democracy; in: Five Issues in European Criminal Justice (Joutsen, M., ed.), HEUNI, Helsinki 1999.

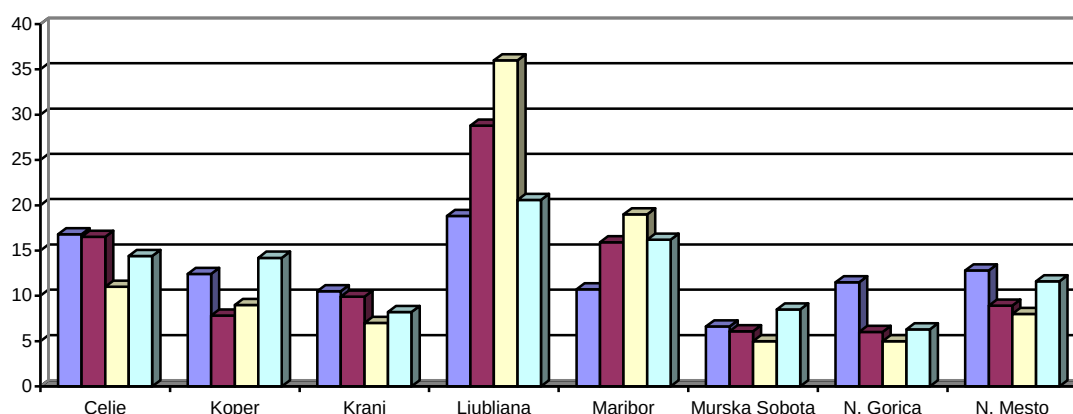
³ Policija: Presentation of the Police <<http://www.policija.si/en/presentation/index.html>>.

Policija: Policijske uprave <<http://www.policija.si/index.php/policijske-uprave>>.

Tabulka: vzájemný vztah „policejních“ a administrativních regionů po reformě:

Policejní region po reformě	počet systemizovaných policistů (výchozí stav)	průměrná zátěž zjištěnou kriminalitou (%)	obyvatelstvo policejního regionu (rok 2005)	rozloha regionu (km ²)
Celje	1 041	11	331 129	3 406
Koper	1 026	9	156 805	2 510
Kranj	596	7	199 085	2 136
Ljubljana	1 489	36	576 717	3 807
Maribor	1 172	19	319 235	2 168
Murska Sobota	614	5	122 453	1 335
Gorica	459	5	119 628	2 326
Novo Mesto	842	8	178 306	2 597
celá země	7 239	100	2 003 358	20 285

region	Celje	Koper	Kranj	Ljubljana	Maribor	Murska Sobota	Nova Gorica	Novo Mesto
podíl na rozloze země (první sloupec grafu)	16,8	12,4	10,5	18,8	10,7	6,6	11,5	12,8
podíl na populaci země (druhý sloupec)	16,5	7,8	9,9	28,8	15,9	6,1	6,0	8,9
podíl na zjištěné trestné činnosti (třetí sloupec)	11	9	7	36	19	5	5	8
podíl na počtu policistů (bez útvarů s celostátní působností, čtvrtý sloupec)	14,4	14,2	8,2	20,6	16,2	8,5	6,3	11,6

A jaký byl výsledek?

Výsledek tedy vypadá následovně: vedle „tradičních“ velkých správ (Ljubljana a Maribor) a „nově sloučených“ a zvětšených správ (Koper, Celje a zřejmě i Novo Mesto) tu existuje trojice po všech stránkách „drobných“ správ (Kranj, Murska Sobota a Nova Gorica). I nad nimi visí Damoklův meč zániku, nebo alespoň pozice „správy II. kategorie“, která nebude vykonávat celé spektrum policejních činností a bude v tomto směru odkázána na „patronát“ některé větší sousední správy.

Oč se opírá kritika projektu?

Řadoví policisté, opoziční či lokální politici a širší veřejnost tento vývoj přijímali a přijímají spíše negativně. Přitom se (vedle tajnůstkářství a stavění policistů i veřejnosti před hotovou věcí) nejčastěji strefují do dvou „argumentů“ které byly v této souvislosti uváděny v prospěch celého procesu:

Lepší služba veřejnosti: Aktuální výzkumy veřejného mínění jasně ukazují, že veřejnost si spíše než koncentraci policejních činností přeje jejich decentralizaci (tzv. proximity policing).

Úspory finančních prostředků: Vrcholní policejní představitelé avizují, že zánik tří správ představuje úsporu ve výši 440 000 eur ročně. Nikde však není k mání jasný výpočet úspor nebo nákladů (odchodné, konzervace prázdných budov, pronájem nových prostor nebo rozšíření stávajících, náklady za cestovné některých policejních specialistů), které změna údajně přinesla (ačkoli se o to opozice svými interpelacemi snaží). Vedení správy v Celje navíc kontruje, že v jejím případě – kdy se 28 nových kolegů stěhuje do jejích prostor – naopak vidí náklady vyšší o 24 000 eur ročně. Už předtím prostory správy v Celje praskaly ve švech, a proto bylo třeba pronajmout další budovu. Zlé jazyky tvrdí, že tato nově pronajatá budova – tzv. Technopolis – byla vybrána na základě neprůhledné veřejné zakázky. Velice podobně je hodnocena zakázka na rozšíření budovy ředitelství v Koperu (kdy došlo k odmítnutí prostor nabízených prakticky zadarmo městem).

Kritika poukazuje i na to, že sdružování policejních ředitelství jde v případě oblasti Slovenj Gradec proti smyslu justičního uspořádání země (oblast totiž spadá do působnosti odvolacího soudu v Mariboru, nikoli v Celje).⁴ Ředitel policejní správy Celje, **Karol Turk** na to reaguje: „*Návrh připojit Slovenj Gradec k Mariboru byl zamítnut. Je snaha, aby zátěž správ byla na co nejstejnější úrovni – a právě Maribor je druhá nejvytíženější policejní správa*“. Zároveň k tomu dodává, že současná změna se nedotkne základních článků policejní práce, policejních stanic.⁵ Jejich počet zůstane stejný. Okolo 90 % policistů v zaniklých správách (včetně dopravních policistů, některých kriminalistů a psovodů) bude i po reformě vykonávat zcela stejnou práci a ve stejném místě jako doposud. Dojíždění se bude týkat jen části specialistů, administrativy a managementu. Mzdy zůstanou na zhruba stejné úrovni. Několik osob ale přijde o dvanáctiprocentní příplatek za vedení. Na lokální úrovni se ale zemětřesení neočekává. Je to menší změna, než redukce výkonu pohraniční policie na hranici s Rakouskem a Itálií po vstupu země do Schengenu. Krizi a nutnost úspor je třeba chápat jako příležitost. Je třeba se snažit zmenšit papírování, optimalizovat procesy a racionalizovat činnosti v rámci pracovní doby. Nemůžeme v této souvislosti veřejnosti slíbit, že policistů v terénu bude více, ale rozhodně jich nebude méně. Je třeba se dívat dopředu, nedat se strhnout politizací celé záležitosti a zaměřit se na stmelení zvětšeného týmu.

Ne všechno však bude tak idylické, jak by se mohlo zdát. Mnozí policisté jsou v kontextu změn tlačeni k podpisu „dodatků ke smlouvě“, kdy je jim de facto dáno na vybranou mezi propuštěním nebo akceptováním významně změněných pracovních podmínek (co se týče snížení mzdy a hodnosti, změna místa výkonu práce nebo zcivilnění pozice). Regionální policejní odborový předák v Ravne – Janez Otorepec – k tomu uvádí: „*Zákon nepřipouští, aby byly osoby, které po desetiletí stoupaly po služebním a mzdovém žebříčku, ze dne na den posílány zpět k pochůzkové činnosti. Jen v regionu Slovenj Gradec se taková degradace týká asi 85 osob. Je otázka, kolik z těchto většinou vysoce kvalifikovaných lidí u sboru zůstane, pokud po nich chceme, aby se vrátili po všech stránkách tam, kde před třiceti lety začínali. Někteří odejdou, někteří se budou se státem soudit, případně obojí.*“⁶

⁴ The World Law Guide: Slovenia <<http://www.lexadin.nl/wlg/legis/nofr/legis.php>>.

⁵ Kolenc, T., The Slovene Police, General Police Directorate, Ljubljana 2003, ISBN 961-6043-43-9.

Policija: Police Station <<http://www.policija.si/en/organization/police-station.html>>.

⁶ Pozicija: Novice Na koroškem Izguba Policijske uprave za Koroško boleča; in: Koroška.net, 3. VI. 2011 <<http://www.koroska.net/novice/78-na-koroskem/186-izguba-policijske-uprave-za-koroko-bolea.html>>.

Odhad budoucího vývoje

Další vývoj případných reforem i „reforem“ policejní práce nebo administrativního uspořádání⁷ ve Slovinsku je přitom ve hvězdách. Nedávno totiž došlo k výměně na ministerském postu a 4. prosince 2011 se v zemi uskutečnily předčasné parlamentní volby. Projekt Libra byl jednou z „vlajkových lodí“ bývalé ministryně vnitra Katariny Kresal. Tato právnička (ročník 1973) se stala roku 2007 předsedkyní nejmenší současné vládní strany – Liberálních demokratů⁸ (méně než 6 % hlasů ve volbách roku 2008). Katarina Kresal zastávala funkci ministryně do srpna 2011, kdy ji smetlo podezření z korupčního pozadí zakázky na přestavbu sídla Národního úřadu pro vyšetřování.

Nová vládní koalice, která vznikla až po řadu dní trvajícím dohadování na počátku roku 2012, zatím ponechala model osmi ředitelství.

Lotyšsko: země která šetří

Vývoj ve Slovinsku je ale spíše kosmetickou změnou, pokud ho srovnáme se situací s „nejchudší“ z pobaltských republik. Zdejší policejní sbor se snaží velmi radikálně ušetřit a zároveň omezovat výkon pochůzkové služby v zemi.

V Lotyšsku existovalo donedávna celkem 33 administrativních okresů, z toho 26 „venkovských“ a 7 „městských“. S výjimkou měst Rigy a Jarmaly byly ještě donedávna tyto regiony pro výkon policejní práce „městské“ okresy přiřčeny k jejich „venkovskému“ zázemí. Výsledkem tedy bylo celkem 28 „policejních“ okresů.⁹

Situace se však radikálně změnila od 1. září 2009. V souvislosti se skutečností, že Lotyšsko je nyní zemí na pokraji státního bankrotu, došlo od tohoto data k „zefektivnění“ (jinými slovy zlevnění) výkonu policejních činností ve státě.¹⁰

V této souvislosti tedy byla vytvořena pětice policejních regionů (*reģiona pārvalde*): Riga (na mapě červená); Zemgale (oranžová); Latgale (modrá); Vidzeme (žlutá) a Kurzeme (zelená).

Aby toho nebylo dost, na základě administrativní reformy s účinností od 1. července 2009 v Lotyšsku zanikly i okresy. Obce byly sloučeny do celkem 109 spádových oblastí (střediskové obce, *novadi*) a 9 dalších obcí (velkoměst).¹¹ Proces pozvolného slučování (amalgamizace) obcí byl přitom v Lotyšsku nastartován roku 1998. Do roku 2005 byla v jeho rámci sloučena celá řada obcí (nejčastěji formou připojení malých vesnic k větší obci).¹²

⁷ Cabada, L., Obtížný zrod víceúrovňové veřejné správy ve Slovinsku; in: Fiala, V.; Říchová, B. a kolektiv, Úloha politických aktérů v procesu decentralizace evropských zemí, Moneta, Olomouc 2003, s. 37.

⁸ Navzdory svému názvu je to spíše levicová platforma, mixující sociální otázky a téma ochrany životního prostředí.

⁹ Wikipedia: Counties of Latvia <http://en.wikipedia.org/wiki/counties_of_latvia> (územní uspořádání Lotyšska).

Valsts Policija <<http://www.vp.gov.lv/?sadala=3>> (oficiální prezentace policejních sil Lotyšska).

Interpol: European police and judicial systems: Latvia

<<http://www.interpol.int/public/region/europe/pjsystems/latvia.asp>>.

Atlas Lietuva <http://www.kartes.lv/maps.pic/atlas_lietuva_a4.jpg> (tematické mapy území Lotyšska).

¹⁰ Policisté z České republiky při zavádění prvků filosofie Community policing do praxe policie v Lotyšsku

<<http://www.nosp.cz/pravni-servis/clanky-z-nasi-policie/cesti-policiste-pri-zavadeni-prvku-filosofie-community-policing-do-praxe-lotysske-policie>>.

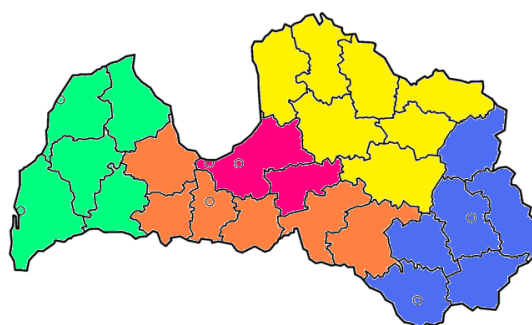
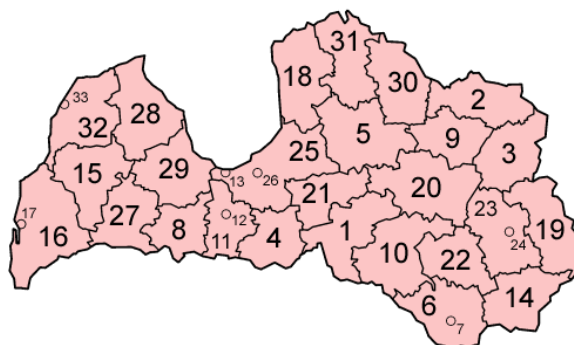
¹¹ Municipalities of Latvia <<http://www.statoids.com/ulv.html>>.

Siseministerium <http://www.siseministerium.ee/public/latvia_minister.ppt> (Ministerstvo vnitra Estonska, vystoupení ministra vnitra Lotyšska).

¹² Před reformou se Lotyšsko skládalo z 26 okresů, 7 velkoměst, 17 amalgamizovaných měst, 58 měst, 457 venkovských obcí. Šest „velkoměst“ přetrvalo i po reformě, jedná se o obce, které vykonávají určitý servis i pro své zázemí, „venkov“ (Ventspils, Jelgava, Jekaspils, Daugavpils, Rzekne, Valmiera).

Tabulka – policejní okrsky před reformou (čísla se vztahují k mapě někdejších okresů – růžová). Mapa pěti současných policejních regionů a síť 118 obcí po reformě.

region (situace v roce 2003)	obyvatel	počet policistů	policistů na 1 000 obyvatel
1: Aizkraukle	41 523	136	3.27
2: Aluksne	25 880	87	3.35
3: Balvi	29 485	96	3.25
4: Bauska	52 476	148	2.81
5: Cesis	59 599	144	2.41
6, 7: Daugavpils (město a venkov)	154 256	474	3.07
8: Dobele	39 633	115	2.89
9: Gulbene	27 728	90	3.24
10, 11: Jelgava (město a venkov)	103 007	279	2.70
12: Jekabpils	54 687	153	2.79
13: Jurmala (město)	55 156	220	3.98
14: Kraslava	35 875	116	3.23
15: Kuldiga	37 446	127	3.38
16, 17: Liepaja (město a venkov)	132 764	383	2.88
18: Limbazi	39 584	123	3.11
19: Ludza	33 975	128	3.76
20: Madona	45 495	129	2.83
21: Ogre	62 968	132	2.09
22: Preili	40 684	133	3.26
23, 24: Rezekne (město a venkov)	80 542	211	2.62
25: Riga (venkov)	145 962	495	3.39
26: Riga (město)	739 232	3249	4.39
27: Saldus	38 176	118	3.10
28: Talsi	48 688	106	2.17
29: Tukums	55 215	108	1.95
30: Valka	33 358	101	3.02
31: Valmiera	59 605	152	2.55
32, 33: Ventspils (město a venkov)	58 481	173	2.96
celkem	2 331 480	7,926	3.39

Pokud je možné soudit, vytváření těchto sloučených obcí se odehrávalo vždy v rámci hranic někdejšího okresu. Nový systém tedy bylo možné snadno „naroubovat“ na policejní strukturu, která z hranic okresů vycházela. Na tomto místě je třeba uvést, že výše uvedené policejní regiony sice vždy slučují několik bývalých okresů či současných střediskových obcí, nekorespondují však ani se stejnojmennými tradičními (národopisnými) regiony země, ani se statistickými jednotkami všeho druhu.

V rámci policejních regionů je vytvořena struktura služeben (*iecirknis*) I., II. a III. kategorie. To souvisí s jejich obsazeností i s dobou provozu.¹³

- **Region Riga** (*Rīga*) se dělí na celkem 17 spádových oblastí (Rīgas Centra, Rīgas Latgales, Rīgas Ķengaraga, Rīgas Purvciema, Rīgas Teikas, Rīgas Ziemeļu, Rīgas Brasas, Rīgas Zemgales, Rīgas Kurzemes, Baložu, Olaine, Salaspil, Saulkrastu, Sigulda, Lidostas „Rīga“, Jūrmala, Ogre). Pokrývá tak někdejší čtyři „policejní“ okresy: Riga město, Riga venkov, Jurmala a Ogre.¹⁴
- **Region Vidzeme** sestává ze dvou okrsků I. kategorie (Valmiera, Cēsu), pěti okrsků II. kategorie (Limbažu, Madona, Valka, Gulbenes, Alūksne) a dvou okrsků III. kategorie (Salacgrīva, Smiltene). Jedná se o celkem sedm někdejších „policejních“ okresů, se sídly ve výše uvedených dnešních regionech I. a II. kategorie.
- **Region Kurzeme** se skládá ze dvou okrsků I. kategorie (Liepāja a Ventspils) a tří okrsků II. kategorie (Talsu, Kuldīga, Saldus). Tato struktura plně kopíruje pět stejnojmenných někdejších „policejních“ okresů.
- **Region Latgale** se skládá ze dvou okrsků I. kategorie (Daugavpils, Rēzeknes), čtyř okrsků II. kategorie (Preiļu, Balvu, Krāslava, Ludza) a jedenácti okrsků III. kategorie (Jaunbūve, Stropu, Centra, Mežciema, Sēlija, Līvānu, Aglona, Viļaka, Dagda, Zilupe, Kārsava). Tato struktura kopíruje šest někdejších „policejních“ okresů.
- **Region Zemgale** sestává ze dvou okrsků I. kategorie (Jelgava a Jēkabpils), čtyř okrsků II. kategorie (Tukums, Bauskas, Aizkraukle, Dobeles) a čtyř okrsků III. kategorie (Krustpils a Viesītes, Kandava, Iecava, Auce). Tato struktura kopíruje šest někdejších „policejních“ okresů.

Policisté v pyžamu

Policejní sbor Lotyšska vedle toho zrušil trvalý výkon na obvodních odděleních a úřední místnosti jsou udržovány bez přítomnosti stálé služby. Stálá dozorčí služba je pouze jedna pro území celého okresu (ta přijímá oznámení občanů a vysílá hlídku na místo činu). Zajímavostí v systému plánování služeb je, že policisté slouží v úředních hodinách, tedy v pracovních dnech od 8.00 až 17.00 hodin. Po úředních hodinách je v pohotovosti pro celé území okresu 1 operativní tým čítající maximálně 4 policisty, přičemž 2 policisté jsou hlídkoví a 2 kriminalisté. Členové týmu jsou až do druhého dne v pohotovosti v místě bydliště pro případ, že je dozorčí vyšle na místo činu provést procesní úkony nebo zákrok. Pokud okolnosti případu vyžadují provést zákrok proti výtržníkovi (například v restauraci), dozorčí útvaru vyrozumí velitele operativní hlídky, ten oblékne uniformu a vyzvedne druhého člena hlídky v jeho bydlišti. Potom společně provedou zákrok. V případě, že výtržníka omezí na svobodě, odveze ho hlídka do sídla okrskového ředitelství a umístí ho do cely. Ostatní policejní služby specifického charakteru (zásahová jednotka, kriminalistická technika aj.) jsou soustředěny v sídle krajského ředitelství. Pořádková policie mimo úřední hodiny neprovádí preventivní výkon služby. Pokud se veřejnost mimo úřední hodiny s policejní hlídkou setká, tak jen v případě, že hlídka jede na zákrok (ze zákroku) nebo se nachází na místě činu po předchozím oznámení. O víkendech platí stejný režim služby jako v mimoúřední době během týdne, jen s rozdílem, že jeden z policistů v pohotovosti se spojí s městským policistou

¹³ Valsts Policija: Reģionu birojs <<http://www.vp.gov.lv/structure/view.php?id=231>>.

¹⁴ Rīgas reģiona pārvalde <<http://www.vp.gov.lv/?sadala=153>> (emblém policejního regionu Riga).

okresního města a večer v okresním městě provedou společnou preventivní hlídku. Zbytek noci a víkendu zajišťuje prevenci jen obecní policie, pokud je v obci zřízena.¹⁵ Kvůli ekonomické krizi došlo k poklesu mezd policistů a peníze sehrály roli i v případě plánování služeb. Policisté, kteří vyjedou k provedení zákroku v nočních hodinách, vyúčtují tuto dobu placenou v přesčase, mimo noční hodiny tomu tak není.¹⁶

Dopad na mzdy

Dnes se je možné na internetových stránkách Národní policie Lotyšska (<http://www.vp.gov.lv>, sekce “o nás” – par numis a podsekce “rozpočet” – budžets) dočíst i o dalších aspektech „reformy“, které podobně jako v případě České republiky operuje hned s několika vlnami „úsporných balíčků“.

Situaci bude asi nejvhodnější ilustrovat na tabulce personálního odboru. Je z ní zřejmé, že rok 2008 byl ve znamení mírného růstu počtu a plošného růstu mezd příslušníků sboru. O rok později následoval opačný trend. Ve snaze odlehčit státnímu rozpočtu bylo propuštěno asi 9 % policistů. Zhruba polovinu zbývajících byla citelně snížena mzda. Pro informaci je třeba dodat, že měnová jednotka Lotyšska – lat – je pevně vázána na dolar v kursu 2:1 (tedy 1 lat = 2 dolary). Polovina sboru tak musí dnes vystačit s méně než 600 dolary měsíčně. Průměrná mzda v rámci sboru činí 950 dolarů měsíčně (při kursu 17 Kč za dolar to představuje 16 150 korun). Přitom není zřejmé, zda se jedná o mzdu „hrubou“ nebo „čistou“.

mzdové rozpětí	rok 2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009, po vládních škrtech
2000 až 2500 latů	0	0	5	0
1500 až 2000 latů	0	0	1	0
1000 až 1500 latů	0	6	3	1
500 až 1000 latů	5	239	787	380
300 až 500 latů	549	5 189	7 672	3 912
méně než 300 latů	8 397	3 638	653	3 869
policistů celkem	8 951	9 072	9 121	8 167
celkové náklady na mzdy v rozpočtu (latů)	nezjištěno	48 441 100	57 312 000	46 572 200

Rozpočet na rok 2012, který je na stránkách rovněž uveden, naznačuje další vývoj. Je zde uveden **veřejně přístupný výčet mzdy pro jednoho každého policistu v zemi**. Těch je zde celkem už jen 5 967 a jejich mzdy jsou v rozpětí 1 460 (jen 5 policistů se mzdou více než 1 000 latů měsíčně) až po méně než sto latů pro osoby zřejmě na částečný úvazek.¹⁷

¹⁵ Riga Municipality Police

<http://www.riga.lv/en/channels/riga_municipality/executive_authority/special_status_institutions/rigas_pasvaldibas_policija/default.htm>.

¹⁶ Policisté z České republiky při zavádění prvků filosofie Community policing do praxe policie v Lotyšsku

<<http://www.nosp.cz/pravni-servis/clanky-z-nasi-policie/cesti-policiste-pri-zavadeni-prvku-filosofie-community-policing-do-praxe-lotysske-policie>>.

Spolupráce s lotyšskými policisty: Seminář v Talsi <http://www.pro-police.cz/pages/press_release/20>.

¹⁷ Budžets; in: Valsts Policija <<http://www.vp.gov.lv/?id=484&said=484>>.

ILUSTRACE: **Vlevo:** Starostové zainteresovaných obcí a policisté zapálili svíčky před budovou vyklizeného ředitelství Slovenj Gradec.¹⁸ **Vpravo:** Bývalá ministryně Katarina Kresal.

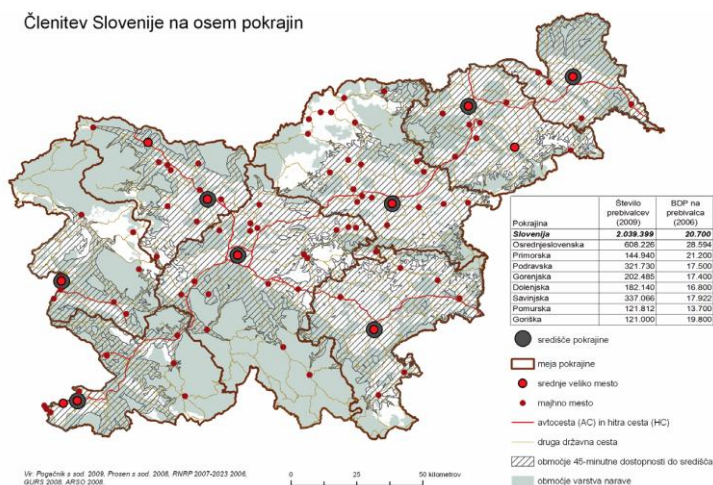
Mapy, které byly součástí vládní argumentace ve prospěch projektu Libra (a zdůrazňující relativně malou zatíženost zrušených ředitelství tou kterou agendou); původní stav:

Policijske uprave in območne policijske postaje

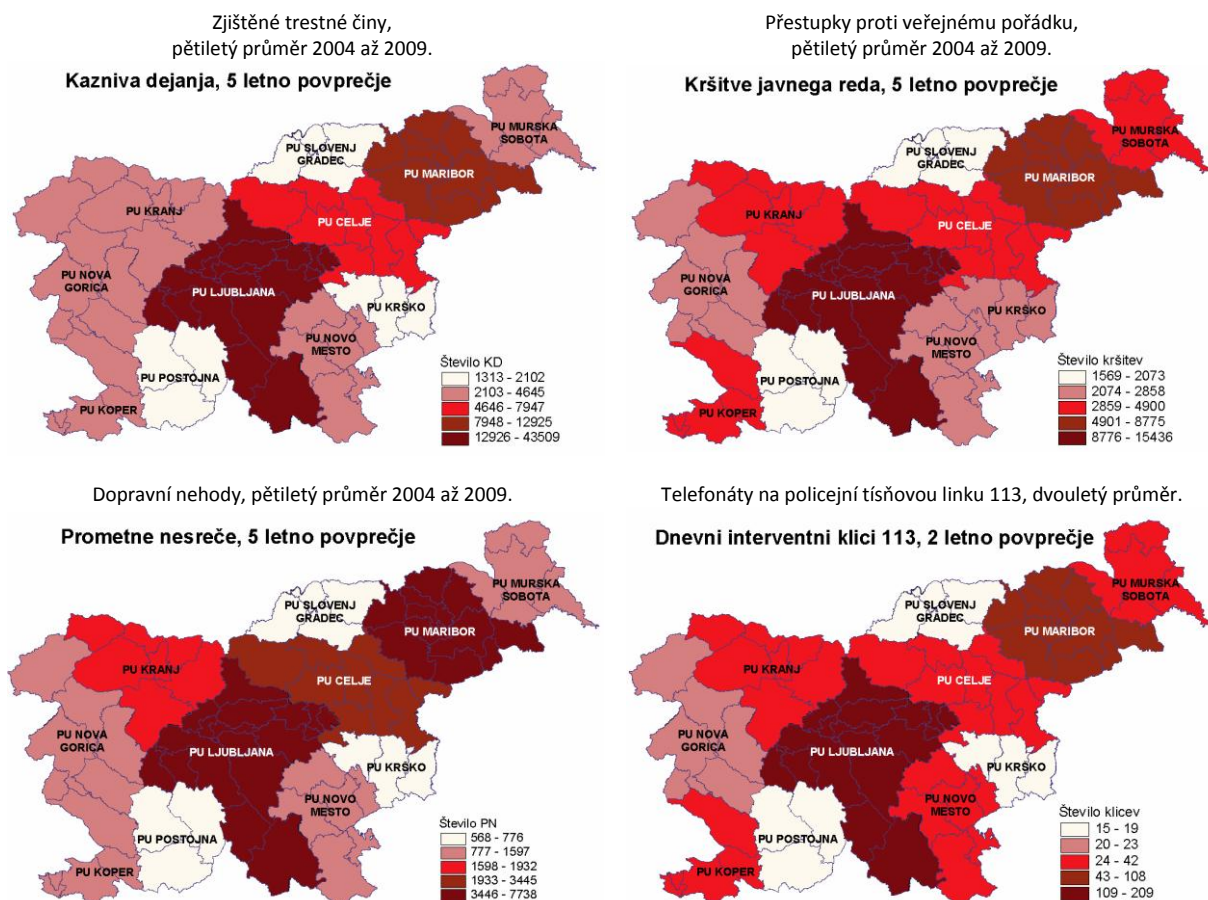
Perspektiva administrativní reformy státu, která se od dnešního rozložení policejních správ liší pouze připojením obcí Cerknica, Bloke a Loška Dolina pod Ljubljano.

Členitev Slovenije na osem pokrajin

¹⁸ Sveče nad odprtim grobom PU Slovenj Gradec; in: Dnevnik, 16. XI. 2010
<http://www.dnevnik.si/novice/slovenija/1042403324>.

Při zrušení regionálních ředitelství Slovenj Gradec, Postojna a Krško se argumentovalo jejich relativní nevytížeností s ohledem na nápad zjištěné kriminality a další agendy (ve srovnání s těmi ředitelstvími, která zůstala zachována).¹⁹

Jednou z vlajkových lodí policejní preventivní práce v Lotyšsku je dvojice „Bobr Bruno“ a „Kocour Rūdis“ – oblíbená nejen u dětí. Je otázkou, zda i oni nedostanou „padáka“.

¹⁹ Pozicija: Novice Na koroškem Izguba Policijske uprave za Koroško boleča; in: Koroška.net, 3. VI. 2011
 <<http://www.koroska.net/novice/78-na-koroskem/186-izguba-policijske-uprave-za-koroko-bolea.html>>.